

Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 24. októbra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Rokovací poriadok Súdneho dvora – Článok 99 –
Letecká doprava – Nariadenie (ES) č. 261/2004 – Veľké meškanie letu – Právo cestujúcich na
náhradu – Dôkaz, že sa cestujúci dostavil na odbavenie – Rezervácia potvrdená leteckým dopravcom“

Vo veci C-756/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný
rozhodnutím Tribunal d'instance d'Aulnay-sous-Bois (Súd prvého stupňa Aulnay-sous-Bois,
Francúzsko) z 28. novembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 3. decembra 2018, ktorý súvisí
s konaním:

LC,

MD

proti

easyJet Airline Co. Ltd,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory L. S. Rossi, sudcovia J. Malenovský (spravodajca) a F. Biltgen,

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- MD a LC, v zastúpení: J. Pitcher, avocate,
- francúzska vláda, v zastúpení: A.-L. Desjonquères a I. Cohen, splnomocnené zástupkyne,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, P. Barros da Costa, L. Medeiros a C. Farto, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: J. Hottiaux a N. Yerrell, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vydal toto

Uznesenie

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 2004, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi LC a MD na jednej strane a spoločnosťou easyJet Airline Co. Ltd (ďalej len „easyJet“) na druhej strane, ktorého predmetom je náhrada požadovaná za veľké meškanie letu.

Právny rámec

- 3 Podľa odôvodnenia 1 nariadenia č. 261/2004:

„konanie spoločenstva v oblasti leteckej dopravy by sa malo, okrem iných vecí, zamerať na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany cestujúcich; okrem toho by sa mal vo všeobecnosti brať plný zreteľ na požiadavky ochrany spotrebiteľa.“

- 4 Článok 2 písm. g) tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia:

...

g) ‚rezervácia‘ znamená skutočnosť, že cestujúci má letenku alebo iný dôkaz, z ktorého vyplýva, že rezervácia bola potvrdená a zaregistrovaná leteckým dopravcom alebo cestovnou kanceláriou.“

- 5 Článok 3 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Toto nariadenie sa uplatňuje:

- a) pri cestujúcich odlietajúcich z letiska umiestneného na území členského štátu, ktorý podlieha ustanoveniam zmluvy;
- b) pri cestujúcich odlietajúcich z letiska umiestneného v tretej krajine na letisko, ktoré sa nachádza na území členského štátu, ktorý podlieha ustanoveniam zmluvy, pokiaľ im nebola poskytnutá protislužba alebo náhrada a pomoc v tejto tretej krajine, ak prevádzkujúcim leteckým dopravcom je dopravcom spoločenstva.

2. Odsek 1 sa uplatňuje za podmienky, že cestujúci:

- a) majú potvrdenú rezerváciu na príslušný let a s výnimkou prípadu zrušenia uvedeného v článku 5, sa dostavili na odbavenie,

– ako je určené a v čase, ktorý vopred písomne (vrátane elektronických prostriedkov) stanovil letecký dopravca, cestovná kancelária alebo splnomocnený cestovný agent,

alebo ak nie je stanovený žiadny čas,

– najneskôr 45 minút pred uverejneným časom odletu; alebo

b) boli leteckým dopravcom alebo cestovnou kanceláriou prepísaní z letu, na ktorý mali rezerváciu na iný let, bez ohľadu na dôvody.

...“

6 Článok 7 ods. 1 nariadenia č. 261/2004 stanovuje:

„Keď sa uvádza odkaz na tento článok, cestujúci dostanú náhradu v nasledovnej výške:

a) 250 EUR v prípade všetkých letov na vzdialenosť 1500 km alebo menej;

b) 400 EUR v prípade všetkých letov v rámci spoločenstva nad 1500 km a všetkých ostatných letov od 1500 km do 3500 km;

c) 600 EUR v prípade všetkých letov, ktoré nespádajú pod písmená a) alebo b),

Pri stanovení vzdialenosti je základom posledné cieľové miesto, do ktorého cestujúci kvôli odmietnutiu nástupu alebo zrušeniu, príde neskôr ako je plánovaný čas priletu.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

7 Žalobcovia vo veci samej mali elektronickú rezerváciu na obojsmerný let zabezpečovaný spoločnosťou easyJet, pozostávajúci z letu z Paríža (Francúzsko) do Benátok (Taliansko) 8. februára 2014 a zo spätočného letu 10. februára 2014.

8 Podľa žalobcov vo veci samej mal tento spätočný let pri prilete do Paríža meškanie 3 hodiny a 7 minút.

9 Keďže žalobcovia vo veci samej nedostali náhradu za toto meškanie, podali na vnútroštátny súd návrh, aby spoločnosti easyJet bola uložená povinnosť zaplatiť každému z nich sumu 250 eur ako paušálnu náhradu upravenú v článku 7 nariadenia č. 261/2004.

10 Spoločnosť easyJet, ktorá nepopiera toto meškanie, odmieta návrh na zaplatenie náhrady z dôvodu, že žalobcovia vo veci samej nepredložili palubné lístky ako dôkaz toho, že sa dostavili na odbavenie.

11 Za týchto okolností sa žalobcovia vo veci samej domnievajú, že treba objasniť problematiku preukazovania dostavenia sa na nástup do lietadla, pričom najmä tvrdia, že držba palubného lístka neznamená skutočné dostavenie sa na odbavenie, ani to, že cestujúci nastúpil do lietadla, že článok 3 nariadenia č. 261/2004 nedefinuje pojem „odbavenie“ a že treba zohľadniť digitálny vývoj v oblasti odbavovania cestujúcich, ktorý sa vyznačuje bezpapierovým nákupom leteniek, online spôsobmi odbavenia a elektronickými letenkami.

12 Naopak podľa spoločnosti easyJet nevyvoláva výklad nariadenia č. 261/2004 žiadne pochybnosti, keďže Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) spresnil, že prináleží cestujúcim, aby na preukázanie toho, že sa dostavili na odbavenie, predložili palubný lístok.

- 13 Návrh vnútroštátneho súdu totiž uvádza rozhodnutia, ktorými Cour de cassation (Kasačný súd) potvrdil rozsudky vnútroštátneho súdu, ktorými tento súd zamietol návrhy na zaplatenie paušálnej náhrady za veľké meškanie letu podľa nariadenia č. 261/2004 podané cestujúcimi, ktorí napriek predloženiu dokladov o elektronickej rezervácii a určitých potvrdení nepredložili príslušné palubné lístky.
- 14 Okrem toho z návrhu vnútroštátneho súdu vyplýva, že v rámci množstva sporov, ktoré tento súd prejednáva, väčšina prevádzkujúcich leteckých dopravcov argumentuje pri odmietnutí zaplatenia náhrady za veľké meškanie letu upravenej v článku 7 nariadenia č. 261/2004 tým, že nebol predložený palubný lístok, a to na základe uvedenej judikatúry Cour de cassation (Kasačný súd).
- 15 Za týchto okolností Tribunal d'instance d'Aulnay-sous-Bois (Súd prvého stupňa Aulnay-sous-Bois, Francúzsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 3 ods. 2 písm. a) [nariadenia č. 261/2004] vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa cestujúci mohli odvolávať na ustanovenia tohto nariadenia, musia preukázať, že sa dostavili na odbavenie?
2. Ak je odpoveď kladná, bráni článok 3 ods. 2 písm. a) [nariadenia č. 261/2004] systému jednoduchej domnienky, podľa ktorej podmienka dostavenia sa cestujúceho na odbavenie sa považuje za splnenú, ak tento cestujúci má v zmysle článku 2 písm. g) rezerváciu, ktorú prevádzkujúci dopravca potvrdil a zaregistroval?“

O prejudiciálnych otázkach

- 16 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom upraveného v článku 267 ZFEÚ prináleží Súdnemu dvoru, aby dal vnútroštátnemu sudcovi užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť prejednávaný spor. V tomto smere Súdnemu dvoru prináleží, aby v prípade potreby preformuloval otázky, ktoré sú mu položené (pozri najmä rozsudok zo 17. septembra 2015, van der Lans, C-257/14, EU:C:2015:618, bod 32 a citovanú judikatúru).
- 17 V konaní o prejednávanom návrhu na začatie prejudiciálneho konania je potrebné využiť túto možnosť.
- 18 Je totiž pravda, že svojimi prejudiciálnymi otázkami vnútroštátny súd vyzýva Súdny dvor, aby sa vo všeobecnosti vyjadril k tomu, či sa článok 3 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 261/2004 má vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa cestujúci mohol odvolávať na ustanovenia tohto nariadenia, musí preukázať, že sa dostavil na odbavenie, a v prípade kladnej odpovede, či možno vzhľadom na článok 2 písm. g) tohto nariadenia predpokladať, že tento cestujúci sa na odbavenie dostavil, keď má rezerváciu, ktorú prevádzkujúci letecký dopravca potvrdil a zaregistroval.
- 19 Otázky vnútroštátneho súdu však vychádzajú z konkrétnej situácie, a to takej, v ktorej letecký dopravca odmietol priznať podľa nariadenia č. 261/2004 náhradu po meškaní letu tri hodiny alebo viac zistenom po ukončení letu, pre ktorý majú dotknuté osoby potvrdenú rezerváciu. Ako však vyplýva z bodu 10 tohto uznesenia, letecký dopravca nepopiera existenciu takéhoto meškania, ale odmieta návrh na zaplatenie náhrady z dôvodu, že cestujúci predložením palubného lístka nepreukázali, že sa dostavili na odbavenie.
- 20 Vnútroštátny súd rovnako zdôrazňuje množstvo sporov, ktoré prejednáva. Podľa jeho názoru väčšina leteckých dopravcov odmieta v prípade veľkého meškania letu zaplatiť náhradu upravenú v článku 7 nariadenia č. 261/2004 z dôvodu nepredloženia palubného lístka, ktoré sa vyžaduje v súlade s judikatúrou najvyššieho súdu dotknutého členského štátu.

- 21 So zreteľom na tieto okolnosti a s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, aby mohol vyriešiť spor, ktorý prejednáva, treba chápať jeho otázky tak, že chce v podstate vedieť, či sa má nariadenie č. 261/2004, a najmä jeho článok 3 ods. 2 písm. a) vykladať v tom zmysle, že cestujúcim, ktorých let pri svojom prilete meškal tri hodiny alebo viac a ktorí majú potvrdenú rezerváciu na tento let, možno odmietnuť náhradu podľa tohto nariadenia iba z dôvodu, že pri podaní návrhu na jej zaplatenie nepreukázali, najmä prostredníctvom palubného lístka, že sa dostavili na odbavenie na tento let.
- 22 Podľa článku 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora môže Súdny dvor kedykoľvek rozhodnúť na návrh sudcu spravodajcu a po vypočutí generálneho advokáta odôvodneným uznesením, ak odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku nevyvoláva žiadne dôvodné pochybnosti.
- 23 Vzhľadom na to, že to tak je v prejednávanej veci, je potrebné uplatniť toto ustanovenie.
- 24 Zo znenia článku 3 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 261/2004 vyplýva, že toto nariadenie sa uplatňuje iba vtedy, ak na jednej strane cestujúci majú potvrdenú rezerváciu na príslušný let a na druhej strane sa dostavia na odbavenie v lehotách stanovených v tomto ustanovení.
- 25 Z toho vyplýva, že keďže dve podmienky uvedené v tomto ustanovení sú kumulatívne, nemožno sa domnievať, že cestujúci sa dostavil na odbavenie na základe toho, že má potvrdenú rezerváciu na príslušný let.
- 26 Okrem toho uvedené ustanovenie spresňuje, že požiadavka dostaviť sa na odbavenie sa nevzťahuje na cestujúcich v prípade zrušenia letu.
- 27 Prejudiciálne otázky sa však týkajú cestujúcich, ktorých let mal veľké meškanie.
- 28 V tejto súvislosti pokiaľ tak, ako vo veci samej, daný letecký dopravca umožní nástup cestujúcich, ktorí majú potvrdenú rezerváciu na príslušný let, a prepraví ich do ich cieľového miesta, treba sa domnievať, že títo cestujúci vyhoveľi požiadavke dostaviť sa na odbavenie pred týmto letom. Za týchto okolností sa preto nejaví nevyhnutné preukázať dostavenie sa na odbavenie pri podaní návrhu na zaplatenie náhrady.
- 29 Z toho vyplýva, že sa treba domnievať, že takí cestujúci, akými sú cestujúci vo veci samej, ktorí majú potvrdenú rezerváciu na let a absolvovali tento let, správne vyhoveľi požiadavke dostaviť sa na odbavenie.
- 30 Keďže teda uvedení cestujúci dorazili do cieľového miesta s meškaním tri hodiny alebo viac, majú právo na náhradu za toto meškanie podľa nariadenia č. 261/2004, pričom na tento účel nemusia predložiť palubný lístok ani iný doklad potvrdzujúci, že sa v stanovených lehotách dostavili na odbavenie na let, ktorý mal meškanie.
- 31 Takýto záver je okrem toho potvrdený cieľom uvedeným v odôvodnení 1 nariadenia č. 261/2004, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany cestujúcich.
- 32 Cestujúci, ktorých let mal veľké meškanie, tak totiž majú možnosť využiť svoje právo na náhradu bez toho, aby sa na nich vzťahovala požiadavka, neprispôsobená ich situácii, spočívajúca v povinnosti preukázať neskôr, pri podaní návrhu na zaplatenie náhrady, že sa dostavili na odbavenie na let, ktorý meškal a ktorým boli v každom prípade prepravení.
- 33 Neplatí to iba vtedy, ak má letecký dopravca k dispozícii dôkazy, ktoré môžu preukázať, že títo cestujúci v rozpore so svojim tvrdením neboli prepravení daným zmeškaným letom, čo musí overiť vnútroštátny súd.

- 34 Vzhľadom na uvedené treba odpovedať na položené otázky tak, že nariadenie č. 261/2004, a najmä jeho článok 3 ods. 2 písm. a) sa má vykladať v tom zmysle, že cestujúcim, ktorých let pri svojom prilete meškal tri hodiny alebo viac a ktorí majú potvrdenú rezerváciu na tento let, nemožno odmietnuť náhradu podľa tohto nariadenia iba z dôvodu, že pri podaní svojho návrhu na zaplatenie náhrady nepreukázali, najmä prostredníctvom palubného lístka, že sa dostavili na odbavenie na uvedený let, pokiaľ nie je preukázané, že neboli prepravení daným omeškaným letom, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 35 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91, a najmä jeho článok 3 ods. 2 písm. a) sa má vykladať v tom zmysle, že cestujúcim, ktorých let pri svojom prilete meškal tri hodiny alebo viac a ktorí majú potvrdenú rezerváciu na tento let, nemožno odmietnuť náhradu podľa tohto nariadenia iba z dôvodu, že pri podaní svojho návrhu na zaplatenie náhrady nepreukázali, najmä prostredníctvom palubného lístka, že sa dostavili na odbavenie na uvedený let, pokiaľ nie je preukázané, že neboli prepravení daným omeškaným letom, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy